

طرح درس جهت ارائه در نیمسال تحصیل دوم ۱۴۰۳-۱۴۰۲

دانشکده	منابع طبیعی و علوم دریایی	گروه	علوم و مهندسی محیط زیست
گرایش	آلودگی/تنوع زیستی/ارزیابی	مقطع	کارشناسی ارشد
نام درس	بوم شناسی حیات وحش تکمیلی	نوع درس	پایه ☐ نظری ☒ تخصصی ☒ عملی ☐ اختیاری ☐ نظری-عملی ☐
تعداد واحد	۲	نام استاد	سید محمود قاسمیپوری
دروس پیش نیاز	-	تلفن دفتر کار	۰۱۱۴۴۹۹۸۱۱۷
دروس هم نیاز	-	پست الکترونیک	ghasempm@modares.ac.ir

✓ اهداف درس:

۱. آشنایی با فرآیند طرح ریزی مطالعات بوم شناسی
 ۲. طرح ریزی آزمایش ها و مطالعات حیات وحش در عرصه و آزمایشگاه
 ۳. نحوه جمع آوری نمونه و داده های میدانی در زیستگاه ها و مناطق حفاظت شده
 ۴. نحوه تحلیل داده های اکوسیستمی به ویژه در مباحث دموگرافی حیات وحش
 ۵. توانمند سازی دانشجو برای نگارش و اجرای یک پروپوزال در حوزه مدیریت حیات وحش
- ✓ رؤس مطالب و برنامه ارائه در کلاس: (در صورتی که واحد عملی یا نظری-عملی بود، نوع آموزش در توضیحات بیان شود)

شماره جلسه	موضوع جلسه درس	توضیحات
جلسه اول	مروری بر روش علمی بوم شناختی	آزمون فرضیات در مطالعات و انواع پژوهش های بوم شناختی
جلسه دوم	مروری بر برخی مفاهیم مولکولی حیات وحش	آشنایی با تبارشناسی، درخت های مولکولی، توالی یابی، بانک ژن
جلسه سوم	ادامه مفاهیم مولکولی و زیست شناسی حفاظت	نشانگرهای جمعیتی، ژنتیک جمعیت، مفاهیم جریان و رانش ژنی
جلسه چهارم	اصول جمع آوری داده های بوم شناختی	استانداردهای نمونه برداری، نگهداری، انتقال به آزمایشگاه
جلسه پنجم	مطالعات آماری در اکولوژی	ذکر مثال ها و روش های آماری مناسب برای تحلیل اکوسیستم
جلسه ششم	الگوی پراکندگی جانوران در زیستگاه	مطالعه و محاسبه انواع پراکنش های کپه ای، منظم، تصادفی
جلسه هفتم	مروری بر مفاهیم آماری زیستگاه و حیات وحش	نمونه گیری، طرح ها و روش های نمونه گیری. تناسب تعداد نمونه
جلسه هشتم	هیبریداسیون گونه ها (طبیعی، مصنوعی)	انواع دو رگه زایی، مطالعات داخلی و خارجی در آرایه های مختلف
جلسه نهم	مروری بر روش های برآورد جمعیت حیات وحش	روش شمارش پرندگان در تالاب ها و پستانداران پارک ملی
جلسه دهم	ادامه مبحث جلسه هفتم (مروری بر ...)	شمارش در کواردات، روش های فاصله ای، روش های علامتگذاری
جلسه یازدهم	روش های مستقیم برآورد جمعیت جانوران	روش پترسن، روش اشنابل، روش بیلی، روش جالی-سبر
جلسه دوازدهم	ادامه مبحث جلسه یازدهم (روش های برآورد ...)	کار عملی و مقایسه مزایا و معایب هر کدام از روش های تخمین
جلسه سیزدهم	شاخص های تنوع زیستی	کمی سازی شاخص های تنوع، غنا، یکنواختی در زیستگاه
جلسه چهاردهم	مفاهیم آشیان بوم شناختی	اندازه گیری عرض آشیان اکولوژیک و همپوشانی آن در گونه ها
جلسه پانزدهم	مدیریت حیات وحش در ایران	ذکر مثال های متعدد مدیریتی از اقدامات انجام شده در ایران
جلسه شانزدهم	آزمون پایانی	تستی - تشریحی

✓ روش ارزشیابی:

کار عملی کلاسی با نرم افزار Ecological Methodology

آزمون پایان ترم

✓ منابع :

۱. مقدمه‌ای بر ژنتیک حفاظت، نویسنده: ریچارد فرانکهام و همکاران مترجم: وحید زمانی، نوید زمانی، سعید نادری و محمود قاسمپوری، انتشارات جهاد دانشگاهی فردوسی مشهد
۲. بوم‌شناسی: تجزیه و تحلیل تجربی توزیع و فراوانی، انتشارات جهاد دانشگاهی فردوسی مشهد، نویسنده: چالرز کربز، ترجمه عبدالحسین وهابزاده
۳. روش‌های بوم‌شناسی، انتشارات کتابیران، نویسنده: چالرز کربز، ترجمه دکتر منصور مصداقی